

12 de gener de 2021

El secretari del Govern

Acord

del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar sobre l'Avantprojecte de Llei de creació de l'Agència Espacial de Catalunya.

L'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern estableix que la tramitació d'un projecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de Llei corresponent.

L'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de Llei ha de contenir una memòria preliminar, i n'estableix el contingut.

Per tot això, a proposta del conseller de Polítiques Digitals i Administració Pública, el Govern

Acorda:

Aprovar la memòria preliminar sobre l'Avantprojecte de Llei de creació de l'Agència Espacial de Catalunya, que s'adjunta com a annex.

Annex. Memòria preliminar de l'avantprojecte de llei de creació de l'Agència Espacial de Catalunya.

1. El problemes que es pretenen solucionar.

El 27 d'octubre del 2020, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar l'Acord pel qual s'aprova l'Estratègia NewSpace de Catalunya que desplegarà un programa d'actuacions específiques per enfortir l'ecosistema del NewSpace català i liderar la generació de coneixement, l'aplicació social, pública i empresarial per la creació de noves solucions basades en dades facilitades per l'ús de noves tecnologies, per tal de fomentar el creixement econòmic i millorar la vida de les persones.

El NewSpace o, nova economia de l'espai, representa un nou ús de l'espai, una nova tecnologia, un nou conjunt de serveis, i per tant, una nova economia, que parteix de l'ús de nanosatèl·lits, satèl·lits més petits i de menor cost i temps de desenvolupament, que orbiten a baixa altura i utilitzen tecnologies comercials.

La nova economia de l'espai obre una finestra d'oportunitat gràcies a la democratització de l'espai, l'accés al qual estava fins ara reservat a les grans potències estatals o empresarials del sector aeroespacial. Gràcies al desenvolupament tecnològic, una forta reducció de costos, l'assumpció de majors riscos i un canvi de paradigma en la manera de desenvolupar missions espacials, les barreres d'entrada han anat desapareixent i avui es poden oferir nous serveis basats en satèl·lits, les seves dades i l'ús de l'espai per part de diferents sectors productius del país.

Catalunya disposa del coneixement i de les capacitats que el fan un país idoni per esdevenir un actor de primer nivell dins del sector del NewSpace. Entre altres capacitats, el país disposa d'equips humans excel·lents en recerca i innovació en el sector aeroespacial, d'empreses dedicades a aquesta disciplina amb experiència en el llançament de missions i construcció de càrregues útils, d'una estació terrestre pròpia, d'una àmplia experiència en la generació de valor afegit a partir de dades captades d'observació de la Terra de plataformes a l'espai, d'un coneixement molt ampli en l'àmbit de les telecomunicacions, amb diversos centres de recerca de gran solvència, capacitat i experiència, d'un notable posicionament com a país en la captació d'inversió, nacional i internacional, i atracció de talent, d'una xarxa important d'empreses emergents i innovadores i d'un ecosistema digital de primer nivell, així com del privilegi de tenir Barcelona com a capital mundial del mòbil i seu de les principals fires tecnològiques a escala mundial. Tot plegat, configura un ecosistema avançat que pot ajudar a disposar d'una millor atracció de capital privat específic que complementi totes les activitats dutes a terme des del sector públic i les empreses emergents existents.

Per fomentar l'economia i la indústria vinculada a la nova economia de l'espai i crear un ecosistema favorable i competitiu, és necessari oferir la seguretat jurídica essencial per al

creixement del sector així com mostrar el suport institucional mitjançant un instrument especialitzat per la gestió, impuls i interlocució. Per aquest motiu, és important generar polítiques específiques de promoció del sector que incentivi l'atracció d'inversions i la creació d'iniciatives empresarials que tinguin clares, de bon inici, les regles del joc i les opcions que es poden preveure.

Per altra banda, no es disposa de l'eina pública adequada per gestionar aquesta activitat, relacionar-se amb aquest sector a Catalunya que permeti liderar tots els aspectes relacionats amb el desplegament de l'Estratègia NewSpace. Actualment, al sector públic de Catalunya hi trobem la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC) constituïda l'any 1996 i integrada per la Generalitat, la UB, la UAB, la UPC i el CSIC, i que té com a finalitat col·laborar i participar en el desenvolupament, promoció i difusió de tot tipus d'activitats, estudis i projectes relacionats amb la tecnologia espacial i la recerca científica des de i de l'espai. Tanmateix, es tracta d'una organització centrada en l'àmbit de la recerca i que actualment no és idònia per a abordar la política de promoció sectorial necessària per al desplegament de l'Estratègia NewSpace de Catalunya.

2. Els objectius que es volen assolir.

En vista del que s'exposa a l'apartat 1, els objectius generals de la iniciativa són els següents:

- a. Promoure nous serveis digitals vinculats a tecnologies de l'espai que impactin en la qualitat de vida dels ciutadans.
- b. Suport a l'economia, l'empresa i la recerca científica, amb la creació d'una nova indústria sostenible i competitiva, en l'entorn d'una societat basada en el coneixement, que promogui la creativitat, la innovació, l'emprenedoria i els projectes empresarials i publicoprivats en el sector de l'espai, i del concepte de NewSpace, en particular.
- c. Promoció d'un ecosistema segur i estable que doni suport a les activitats espacials.
- d. Assegurament d'un adequat suport financer i d'inversions amb interès en el tema.

Com a objectius més específics:

- a. Situar Catalunya com un dels motors del NewSpace i les seves tecnologies associades a Europa.
- b. Impulsar i generar un ecosistema competitiu en l'àmbit català que ajudi al creixement del sector.

- c. Promoure l'atracció d'inversions i la creació d'iniciatives empresarials que acabin generant valor econòmic al territori i llocs de treball qualificats.
- d. Potenciar la recerca, la innovació i la convergència de les TIC amb el NewSpace.
- e. Crear, retenir i atraure talent especialitzat en tecnologies associades al NewSpace a Catalunya.
- f. Promoure la capacitació i la formació en l'àmbit NewSpace per a professionals i empreses per tal que col·laborin o s'integrin en el sector.
- g. Eliminar barreres administratives i facilitar la relació entre empreses i agents amb l'administració centralitzant tots els aspectes pel desenvolupament del sector.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives.

Un dels elements estratègics generalment reconeguts és que cal disposar d'un marc jurídic específic que reguli i potenciï aquest sector, fet que proporcionaria un avantatge competitiu de Catalunya sobre altres territoris que encara no hagin fet una aposta decidida pel NewSpace, en particular, i per l'aplicació de les tecnologies digitals, en general.

Les actuals competències de la Generalitat de Catalunya permeten un ampli desenvolupament normatiu directament relacionat amb el sector espacial, bàsicament pel fet de disposar de totes les competències sobre els elements essencials del sector: accés a les tecnologies de la informació i la comunicació; gestió de competències locals; activitats de foment de la indústria; infraestructures del transport i les comunicacions; planificació, ordenació i promoció de l'activitat econòmica; i recerca, desenvolupament i innovació.

Disposar d'un marc jurídic ajudarà tant al consum de nous serveis de dades per part del sector públic com a la incorporació d'empreses i més massa crítica al sector de la nova economia de l'espai, que ajudi a generar efectes positius en el PIB, sigui font d'ocupació, permeti desenvolupar nou coneixement nou, i doni satisfacció als beneficiaris dels resultats que s'obtinguin. Dit d'una altra manera, s'ha de crear una política satel·litària per part de l'Administració que garanteixi l'existència d'un mercat, almenys en origen, i que sigui una llavor per a la viabilitat de l'ecosistema amb vincles sòlids en el territori. Aquesta política satel·litària ha de contribuir de manera decisiva a revertir desigualtats socials, eliminar barreres geogràfiques, fomentar la connectivitat entre els ciutadans i superar, en la mesura del possible, molts dels problemes quotidians existents arreu del país.

També es considera necessari disposar d'una estructura administrativa que, d'acord amb les necessitats del sector, sigui àgil i eficient, que permeti gestionar adequadament l'activitat del NewSpace a Catalunya i que s'encarregui de centralitzar tots els aspectes relacionats amb el

compliment de la llei, de definir una promoció empresarial competent i de ser responsable de les activitats de promoció, seguiment i control relacionades amb empreses que vulguin desenvolupar la seva activitat en el sector del NewSpace, de la manera més àmplia i integradora possible.

Per tal d'assolir els objectius establerts s'han identificat les opcions següents:

1. Crear un organisme o entitat per l'impuls del sector espacial a Catalunya.

Una anàlisi del dret comparat mostra que la major part de normes relacionades amb l'activitat espacial tenen associada en algun moment la creació d'un organisme o entitat d'aquest tipus, sovint en la forma d'una agència de l'espai.

Alguns dels principals encàrrecs i funcions que hauria d'ostentar aquest organisme o entitat, entre d'altres, són els següents:

- a) Implementar l'estratègia NewSpace de Catalunya i la política de desenvolupament econòmic nacional de l'espai.
- b) Actuar com entitat de referència per als agents públics i privats en totes les qüestions relacionades amb el desenvolupament del sector espacial.
- c) Gestionar programes nacionals de recerca i desenvolupament espacial.
- d) Coordinar de forma estratègica les diverses infraestructures relacionades amb el sector NewSpace.
- e) Gestionar les actuacions en acció exterior en temes relacionats amb la indústria espacial, de conformitat amb les competències que corresponen a la Generalitat de Catalunya.
- f) Representar Catalunya en els programes relacionats amb l'espai de l'Estat Espanyol i la Unió Europea, en coordinació amb el departament de l'Administració de la Generalitat competent en l'àmbit de l'acció exterior i sense detriment de les seves competències.
- g) Donar suport econòmic i financer a la diversificació i desenvolupament de nous mercats.
- h) Promoure la comunicació per a difondre l'impacte de les inversions i els esforços aplicats a l'espai i dissenyar estratègies col·laboratives amb la societat.

Així doncs, la Llei hauria de desenvolupar i establir, entre d'altres:

- Una exposició de motius explicativa de l'oportunitat i necessitat d'aquesta.

- La delimitació clara del marc competencial sobre la base del qual s'estableix la norma i es regulen els seus aspectes.
- Objectiu, àmbit d'aplicació i activitats a les quals fa referència.
- Elements de foment, suport i incentivació.
- Referència a altres normes d'àmbit estatal vinculades per als casos de falta de competència específica.
- La creació i forma jurídica pública que haurà d'adoptar l'entitat encarregada de les funcions de promoció de la nova economia de l'espai i el desplegament de la política satel·litària.
- Les funcions que ostentarà l'entitat.
- Els òrgans de direcció i govern de l'entitat.
- Els recursos a adscriure a l'entitat resultant .

2. Utilitzar les estructures administratives actuals.

La segona opció seria la de no crear adhoc ni modificar cap entitat existent tot mantenint la situació actual tant a nivell jurídic com administratiu, i en tot cas establir una coordinació de les diferents unitats del Govern amb responsabilitats sobre el futur desplegament del sector NewSpace a Catalunya.

Tal i com s'ha identificat en el primer punt d'aquesta memòria, ja existeix una entitat del sector públic català, la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC), amb funcions de recerca i innovació vinculada a l'espai. Tanmateix, l'IEEC no està concebut per executar algunes de les funcions necessàries per a l'impuls del sector. Per tant, aquestes haurien de fer-se de manera separada per diferents unitats de la Generalitat de Catalunya.

3. Modificar les funcions de la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC)

Una opció alternativa seria la de modificar les funcions atribuïdes a la Fundació d'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC) recollides en els seus Estatuts a fi d'incloure-hi el desplegament de l'Estratègia NewSpace. Aquesta opció té l'avantatge d'aprofitar una estructura ja existent i les funcions que ja desenvolupa l'IEEC, així com el seu posicionament dins l'ecosistema del sector espacial. Alhora, agilitza la posada en marxa de l'activitat per aprofitar la finestra d'oportunitat que pot ser limitada en el temps. Per tant, la modificació estatutària de l'IEEC li permetria dur a terme a curt termini els encàrrecs i funcions previstes a l'apartat 1.

Tenint en compte, però, el caràcter estratègic de la política relacionada amb l'espai i el tipus de funcions que s'haurien de desenvolupar, podria no ser tan efectiu a mitjà o llarg termini com crear un nou organisme o entitat específic, tot integrant les capacitats i funcions de l'IEEC dins d'aquesta.

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades:

a) L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

En l'actualitat ja existeix una entitat del sector públic de la Generalitat de Catalunya que està degudament estructurada en matèria de recerca i innovació vinculada a l'espai, la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC) que pot ser l'estructura sobre la qual es proposi el desenvolupament d'aquest organisme o entitat per l'impuls del sector espacial a Catalunya.

En aquest sentit, els recursos que disposa l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya suposarien l'embrió que permetria desenvolupar i fixar les competències, recursos i iniciatives d'aquest organisme o entitat tot permetent una evolució de la mateixa segons el grau de desenvolupament del sector i les disponibilitats pressupostàries, afavorint un impacte neutre en l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya al no crear cap nou organisme.

Si finalment la proposta ens duu a crear un nou organisme o entitat, es preveu fer coincidents els procediments de creació i posada en marxa de l'entitat que assumeixi les funcions de promoció de la nova economia de l'espai i el desplegament de la política satel·litària amb el de la liquidació de l'entitat que actualment té atribuïdes les funcions de recerca i innovació en aquest àmbit, tot establint els períodes de carència i transició necessaris per a la consolidació d'ambdós processos i assegurant, en tot moment, la plena vigència de la nova llei, abans d'iniciar qualsevol dissolució.

b) L'impacte sobre les administracions locals, tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

En principi no ha de tenir cap incidència rellevant. La creació d'aquest nou organisme o entitat facilitaria la coordinació i interlocució de tots els municipis interessats en promoure accions en aquest àmbit.

c) L'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i per a les empreses.

La creació d'aquest organisme o entitat facilitaria la gestió administrativa per part d'empreses i ciutadans ja que concentraria en una única entitat tots els tràmits i gestions.

d) Els impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors.

Es preveu que el sector de la nova econòmica de l'espai generi riquesa i nous llocs de treball d'alta capacitat amb un impacte positiu en el PIB de Catalunya i en el creixement de l'ocupació en un sector d'alt valor afegit.

Per altra banda, els serveis desplegats per aquest sector tindran un impacte en la millora de la gestió del territori i per tant en la cura del medi natural i dels seus ecosistemes així com ha d'ajudar a una millor implementació dels objectius de desenvolupament sostenible impulsats per l'Organització de les Nacions Unides i per l'agenda 2030 impulsada per la Comissió Europea per la lluita contra el canvi climàtic, tot permeten desenvolupar nous serveis que millorin la vida de les persones en camps com la mobilitat i logística, seguretat i emergències o l'agricultura entre d'altres.

5. La procedència d'efectuar una consulta pública prèvia o bé la justificació de les excepcions que hi puguin concórrer, així com la valoració de la necessitat d'emprar, en el seu cas, altres eines i canals de participació complementaris a la publicació en el Portal de la Transparència.

Es considera necessari efectuar una consulta pública prèvia a la redacció del projecte de norma per tal de poder atendre les preocupacions i necessitats de la ciutadania, de les empreses, dels agents de recerca i innovació i de tots els actors implicats en el moment de redactar la norma.

Donat l'impacte que pot tenir aquesta mesura en el sector aeroespacial i de la nova economia de l'espai a Catalunya, s'entén necessari efectuar una consulta prèvia a la seva elaboració, mitjançant la publicació en el Portal de la Transparència, per tal de recollir les opinions i demandes dels ciutadans, empreses, universitats i centres de recerca i dels diferents col·lectius i sectors potencialment afectats, als quals se'ls consultarà de manera més específica. La consulta anirà dirigida a col·legis i associacions representatives dels àmbits professionals implicats, facultats, escoles superiors i tècniques competents en la matèria, entitats empresarials i associacions sindicals, entitats municipalistes i al conjunt de la ciutadania i entitats que hi estiguin interessades.

El període de consulta serà de 8 setmanes per tal de facilitar la informació, reflexió i participació de la ciutadania.